

Steinar Dahlen (sendt inn 24.04.2023)

Innspill til forvaltningen av villreinen i den delen av Rondane som ligger i Sel kommune

Over mange år har jeg observert diskusjoner og innspill samt hvem som er høringsparter i spørsmålene rundt forvaltningen av villreinstammen i Rondane. Det har skjedd store endringer i ferdselsmønster fra vi på 60 tallet fraktet inn turister med beltevogner og snøscootere over alt i fjellet, til de strenge restriksjonene vi nå forholder oss til i dag. Å prøve å stenge de få tilbudene som ligger i nasjonalparken i dag vil bare føre til å gjøre området mer eksklusivt og vil da tiltrekke seg flere mennesker som skal oppholde seg i området uten noen form for regulering. Det vil da bli kun villcamping med de ulemper dette medfører.

Jeg vil med dette innspillet sette spørsmålstegn ved at forvaltningen i stor grad benytter lokale høringsparter som fjellstyrer og verv i forvaltningsorgan for villrein som i stor grad består av utøvende reins jegerne. Konsekvensene vi har sett av dette er at alle innspill har hatt fokus på å få alle andre folk enn jegerne ut av området. Jakttidene har parallelt med dette blitt utvidet. Evnen til å sette kritisk lys på konsekvensen av måten jakten blir utøvd på har vært fraværende. Manglende fokus på temaet virker påfallende.

Nå er tiltakene i ferd med å bli såpass inngripende for vanlige folk og næring at det er på tide å se nærmere på det mest skremmende møtet villreinen har med menneskene, nemlig jakt.

Dersom forvaltningen nå ønsker å få villreinen til å passere oftere gjennom Rondane i Sel kommune mellom nord og sør så burde det være en selvfølge å unngå jakt i dette området. Når assosiasjonen med mennesker er å bli skutt på gjør det at all annen ferdsel enn jakt også blir mer skremmende for reinen. Dersom jakt skal benyttes for å regulere villreinstammen så må dette utføres på steder som er egnet for dette og ikke i de områdene vi helst ønsker at reinen beveger seg i.

Vanlige turfolk prøver å unngå å forstyrre villreinen og de færreste opplever å komme så nær at man får se dyrene. Det virker da betenkelig på allmenheten at jegerne som oppsøker dyrene og skremmer dem ut av de kritiske områdene skal få fortsette å være med å definere tiltakene for å få dyrene til å gå de gamle trekkene. Villreinpolitikken i sel kommune og i andre organ har vært farget av at jegerne i Sel sliter med å få skutt dyrene de ønsker. De engasjerer seg da i forvaltningen for å få dyrene tilbake dit trekkene var tidligere slik at de kan skytes der. Vi kan ikke både ønske oss mer reinstrekk i Rondane i Sel samtidig som vi leter dem opp og skyter på dem som et fast ritual seks uker i året.

Dersom reguleringen av villreinstammene fortsatt skal utføres av mennesker og ikke av rovdyr og naturen selv så finnes det skånsommere jaktmetoder enn å fylle hele fjellet ukritisk med alle slags jegere som jager villreinen seks uker i året. Da bør der faktisk ses på hvor jakten utøves og med hvilke virkemidler. Det kan nesten virke som om bedringen av forhold for villreinen er ensartet med tilrettelegging for mer jakt.

Måten forvaltningen drives på i dag undergraver vanlige folk sin respekt for villreinen da det ikke virker som det er så viktig å skåne arten i disse områdene likevel. Det virker meningsløst å prøve å tømme Rondane i Sel for folk og samtidig lete opp og skyte på reinen når den faktisk oppholder seg i dette området.

Innpillet mitt er derfor at i stedet for å legge enda flere restriksjoner på rekreasjon og turistnæring som på grunnlag av kunnskap utøves så skånsomt som mulig, foreslår jeg at forvaltningen denne gangen vender blikket innover og bidrar med noen viktige tiltak selv. Det er greit å lytte til alle, også jegere, men det bør nå tas tak i måten beskatningen av hele stammen faktisk blir utført på. Det ville bygget tillit og kanskje også resultat i motsetning til hva praksisen de siste 60 år har gjort.